

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Human-Etisk Forbund

For 2021

Photo: Shutterstock

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye Åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger, og de blir styrket gjennom gjensidig dialog med interessenter. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etiskhandel Norges flerpartssamarbeid og som part i aktsomhetsvurderingsarbeidet. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: Christian Lomsdalen, styreleder

Med dette har Human-Etisk Forbund gjennomført to år med rapportering til Etisk Handel Norge (EHN). Dette har innbefattet at Human-Etisk Forbund har måttet gjøre en del vurderinger som vi kanskje ellers ikke ville gjort. Dette innebærer også et arbeid for å se hvor vi har risiko og hvor det er mindre krevende. For selv om Human-Etisk Forbund oppfattet det som en enkel beslutning melde seg inn i EHN i 2019, med bakgrunn i en at vi er en livssynsorganisasjon som bygger på menneskerettigheter, empati og medmenneskelighet. Det er også lett å peke på at målene EHN har satt seg, og måten de jobber for å nå dem på, er mål det er ukomplisert å slutte seg til.

Samtidig er det ingen tvil om at forpliktelsene som følger av medlemskapet utfordrer HEF til å tenke nytt og skjerpe oppmerksomheten på områder vi kanskje har tatt for gitt. Dette er prinsipper som må ligge til grunn når vi skal ta både store og små beslutninger i arbeidet som gjøres. Det er viktig at dette ikke bare handler om gode holdninger, men at dette følges opp i det hverdagslige. Dette handler i stor grad om ryddige forhold, som burde være en selvfølge. Som medlem i EHN har vi signalisert en vilje til å forplikte oss til å lære, til å forstå mer, og til å omsette kunnskapen nettopp i handlinger som gjør at Human-Etisk Forbund blir en mer bevisst og aktiv bidragsyter for ryddighet, transparens og rettferdige leverandørkjeder i våre møter med våre leverandører og i våre innkjøp.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Human-Etisk Forbund

Type organisasjon:

Livssynssamfunn

Beskrivelse av organisasjonen:

Human-Etisk Forbund er en humanistisk livssynsorganisasjon.

Forbundets formål er å videreutvikle humanismen og bidra til at mennesker kan praktisere sitt humanistiske livssyn.

Humanismen er et demokratisk og etisk livssyn, basert på kritisk tenkning, empati og medmenneskelighet. Det humanistiske livssyn har ingen eviggyldige skrifter eller sannheter hevet over kritisk gransking og er uten forestillinger om guder og andre overnaturlige krefter. I Norge er dette livssynet også kjent som humanetikk. Humanismens menneskesyn kommer til uttrykk i FNs menneske-rettighetserklæring: "Alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter. De er utstyrt med fornuft og samvittighet og bør handle mot hverandre i brorskapets ånd"

Human-Etisk Forbund arbeider for å fremme og videreutvikle humanismen gjennom:

- å arbeide for en livssynsnøytral stat og pluralistisk samfunn
- å arbeide for livssynsfrihet og respekt for menneskerettighetene
- å øke kunnskapen om livssynet og for forbundets virksomhet
- å gi medlemmene en sosial og organisatorisk ramme for livssynsidentitet og fellesskap
- å gi tilbud om humanistiske seremonier

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

95

Omsetning (NOK):

160,4

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Norge

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Lili Yuen

Tittel: acting CFO

Epost: lili.yuen@human.no

Telefon: +47 959147345

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2019

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Trond Enger, generalsekretær

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Ikke eksplisitt beskrevet i plan, men implisitt i økonomireglement og etisk retningslinjer for ansatte, tillitsvalgte og frivillige

Annet

Temaet er ikke eksplisitt omtalt, men godt forankret i organisasjonens humanistiske idémessige fundament, bl.a. beskrevet i prinsippprogrammet.

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

Arbeid med å bevisstgjøre organisasjonen i spørsmål om etisk handel er fortsatt i en innkjøringsfase.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Kompetanseoppbygging	Etablert grunnleggende oversikt over relevante problemstillinger, og hvilke ressurser som er tilgjengelig.
Kartlegging av relevante innsatsområdet	I ferd med å kartlegge områder der EHNs prinsipper er relevante, og må implementeres.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Fortsette kartlegging av områder der prinsipper om etisk handel må innarbeides i avtaleverk og kontrakter.
Øke bevissthet om prinsipper for etisk handel, og synliggjøre når - og hvordan - de berører HEFs aktivitet, hos ansatte og frivillige.
Etablere arbeidsgruppe for etisk handel med deltagere fra berørte avdelinger i administrasjonen.
Oppdatere økonomireglement med relevante føringer og krav.

“Erstatt med frivillig sitat som sier
noe om god praksis eller vilje”

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Støtte til Humanists International	Økonomisk og praktisk støtte til Humanists Internationals arbeid mot undertrykkelse og forfølgelse av humanister og ateister	☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp.
Jesidiene i Irak	HEF finansierer et prosjekt i regi av Norsk folkehjelp som bl.a. driver rehabilitering av ofre for seksualisert vold blant Jesidiene i Irak	☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp.
Minerydding i Afghanistan	HEF finansierer et prosjekt i regi av Norsk Folkehjelp som arbeider med å minimere risiko for skader og død forårsaket av miner og andre eksplosive krigsvåpen.	☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Miljø

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Nei

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Nei

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettadresse til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

Det er foreløpig ikke utarbeidet egne retningslinjer for etisk handel. HEFs leverandører er i alt overveiende grad innenlandske tjenestetilbydere med korte og oversiktlige leveransekjeder. Kartlegging av behovet for slike regler vil videreføres i 2022, for å avdekke om det er behov for slike krav.

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Ikke aktuelt

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

Vurderes som mest aktuelt for områder med et visst volum; bank-, forsikring-, fly- og hotelltjenester. HEF har ikke inngått nye avtaler på disse områdene etter innmelding. EH-perspektivet vil vektlegges dersom slike avtaler inngås i løpet av 2022.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

Arbeidet med kartlegging av risiko er i gang, men har hatt begrenset fremdrift. HEF kjøper i alt vesentlig tjenester med en relativt kort og lokal verdikjede av sine leverandører, og risikoen synes umiddelbart å være begrenset. Fire områder peker seg ut som særlig viktige, bl. a. pga høyt volum på tjenestekjøpene:

Banktjenester.

Her har HEF gjennom mange år lagt de etiske og bærekraftsmessige vurderingene som er tilgjengelige på etiskbankguide.no til grunn for valg av samarbeidspartner

Forsikringstjenester:

HEF har inngått pensjons- og skadeforsikringsavtaler med ulike leverandører. Bransjen er kjent som mer compliant i forhold til ESG en andre bransjer, og risikoen for å knytte til seg en norsk samarbeidspartner med en problematisk profil på dette området vurderes som lav.

Hotelltjenester:

HEF har en samarbeidsavtale med Thon-kjeden, men kjøper tjenester fra et bredt spekter av tilbydere, avhengig av lokale behov. Bransjen er ikke inngående kartlagt.

Flytransport:

Med svært distribuert aktivitet over hele landet har HEF valgt ikke å inngå avtale med noen av leverandørene. Pris vil alltid være vektet som et vesentlig kriterium for valg av leverandør, men der en leverandør f.eks. fremstår med et uryddig forhold til organisasjonsfrihet for ansatte, vil brukerne oppfordres til å finne en annen

leverandør av tjenesten

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Ikke aktuelt

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Uten at det er gjort noen inngående kartlegging er det grunn til å anta at miljø og arbeidstagerrettigheter er områdene som er mest eksponert for risiko hos HEFs leverandører.

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

HEF er fortsatt i startgropen med arbeidet med etisk handel. I 2022 vil vi prioritere å bevisstgjøre egne medarbeidere og frivillige om når og hvordan de kan støte på slike utfordringer, samtidig som vi prøver å utvikle og spisse relevante styrende dokumenter, slik at de blir verktøy som kan brukes i dialogen med eksisterende og nye leverandører.

Kontakt:
Human-Etisk Forbund
Lili Yuen
lili.yuen@human.no
+47 959147345